

Implementatie Concernloket

Tussenbalans en bijsturing

definitief, juni 2008

De werkafspraken tussen het Gasunie Service Punt en Concernloket bleken in de praktijk niet volledig te voldoen. Op 10 april 2008 is in gezamenlijk overleg besloten tot een bijstelling. Die wordt hierna toegelicht. De nieuwe afspraken sluiten beter aan bij de werkprocessen van Gasunie en bij de behoefte bij overheidsinstanties aan ondersteuning in relatie tot Gasunie.

1. Inleiding

Concernloket is intermediair tussen GSP en de overheidsinstanties die te maken hebben met Gasunie. Die rol betreft ruimtelijke ordening, vergunningen en toezicht. Voor het onderdeel vergunningen zijn werkafspraken vastgelegd, mede op basis van praktijksimulaties. Doelen daarbij waren lastenvermindering aan zowel overheids- als Gasuniekant, kwaliteitsverbetering van vergunningen en vermindering van veiligheidsrisico's. Een belangrijk uitgangspunt daarbij was dat vergunningprocedures via CL zouden lopen en dat CL de ontwikkeling van standaarddocumenten (aanvragen, vergunningvoorschriften) zou bevorderen.

In de afgelopen maanden is gebleken dat het ontwikkelen van standaarden een genuanceerde benadering vraagt. Geconcludeerd is al eerder dat een omvangrijk project als de aanleg van de Noord/Zuid-leiding betere mogelijkheden biedt dan een aanpak buiten zo'n project om. Verder is duidelijk dat het niet zinvol is om voor elke regeling tot een standaard te komen. Bijvoorbeeld omdat regelingen binnenkort wijzigen of omdat Gasunie geen problemen heeft met de huidige praktijk.

De beoogde rol van CL bij vergunningprocedures is gekoppeld aan een procedure, waarin CL op basis van informatie van GSP vooroverleg met het bevoegd gezag regelt. Daarin worden dan afspraken over te verstrekken gegevens en over de stroomlijning van procedures gemaakt. In de praktijk blijkt het voor Gasunie lastig te zijn om zaken zo te plannen dat CL de gelegenheid heeft om die rol te spelen.

90% van de projecten die door Gasunie worden uitgevoerd zijn een direct gevolg van allerlei activiteiten van derden (uitbreiding infrastructuur, woonwijken, ontwikkeling natuur en retentiegebieden, etc.), waarvoor de leiding verlegd moet worden. Gasunie is hier sterk afhankelijk van de voortvarendheid van anderen. Dit heeft gevolgen voor de interne planning, die dan ook regelmatig moet worden bijgesteld. De overige 10% van de projecten vinden plaats op eigen initiatief van Gasunie. Dit kan gaan om optimalisatie van het bestaande net, om beheer- en onderhoud en om capaciteitsuitbreidingen. Ook hier is Gasunie afhankelijk van de medewerking van derden (leveranciers, overheden en particulieren). Dat kan ook bij deze projecten doorwerken in de planning.

De praktijk was dan ook dat CL vrijwel alleen als 'postkantoor' fungeerde voor het doorgeven van documenten in afzonderlijke vergunningprocedures. Dat leverde geen meerwaarde op. Integendeel, daarmee werd een extra schakel gecreëerd.

Genoemde conclusies over standaarden en vergunningprocedures waren aanleiding om de betreffende uitgangspunten te herzien.

2. Herziening uitgangspunten

Vergunningprocedures:

Vergunningaanvragen en beschikkingen worden niet meer via CL gestuurd. Er is rechtstreeks contact tussen Gasunie en bevoegd gezag. Dit sluit aan bij de praktijk waarin toch al rechtstreekse contacten plaatsvinden over technische aspecten van tracékeuzes en de bouw cq aanleg van installaties en leidingen.

Als in de relatie tussen Gasunie en bevoegd gezag knelpunten ontstaan kan CL een rol spelen bij het wegnemen daarvan. Dat kan gaan om de toepassing van regelingen, procedurele kwesties e.d.

Standaarddocumenten:

CL pakt actief de ontwikkeling van standaardaanvragen en –vergunningvoorschriften op, in die gevallen waarin dat voor Gasunie of het bevoegd gezag voordeel oplevert. De basis daarvoor wordt ontleend aan de ervaringen en de informatie van Gasunie en aan de gesprekken die plaatsvinden met overheidsinstanties in het kader van de voorbereiding van het project Noord-Zuidleiding.

Met deze aanpassingen van werkafspraken verschuiven de accenten in de rol van CL enigszins. Die verschuiving is hierna uitgewerkt in een (herzien) overzicht van de CL-taken. Daarbij is niet meer de indeling naar aandachtsgebied gehanteerd (vergunningverlening, toezicht en ruimtelijke ordening) maar is een functioneel onderscheid gemaakt. De onderscheiden functies zijn:

- Fungeren als een kenniscentrum voor concerns en overheid.
- Bemiddeling bij en oplossen van knelpunten.
- Ontwikkelen van diverse standaarden.

De drie taken hebben betrekking op zowel vergunningverlening en toezicht als ruimtelijke ordening.

3. Uitgangspunten in relatie tot de doelstelling

Onder 1. is aangegeven dat met de implementatie van CL een drietal doelen wordt nagestreefd: lastenvermindering aan zowel overheids- als Gasuniekant, kwaliteitsverbetering van vergunningen en vermindering van veiligheidsrisico's.

De beschreven herziening van de uitgangspunten, maakt dat CL wordt gebruikt op een manier die meer oplevert dan met de eerder afgesproken werkwijze. De herziening heeft dus een positieve invloed op de realisering van de doelen.

4. CL-taken

In onderstaande paragrafen worden de CL-taken nader toegelicht.

4.1. Kenniscentrum voor concerns en overheid

CL is bedoeld als aanspreekpunt voor Gasunie over onderwerpen die spelen in de relatie met overheidsinstanties en fungeert voor die instanties als vraagbaak over Gasunie-zaken.

Vanuit Gasunie-perspectief kan het gaan om de beantwoording van vragen over de toepassing van milieuregelgeving (juridische vraagbaak), over de communicatie met overheidsinstanties (strategie, aanpak, contacten), over het omgaan met beleidsontwikkelingen e.d.

Voor de overheden betreft het de RO-, milieu- en veiligheidsaspecten van Gasunie-objecten en –activiteiten. Dat houdt ook in het beschikbaar stellen van (standaard)documenten, gegevens e.d. De aanleiding voor informatieverstrekking kan liggen bij Gasunie of aan overheidskant. CL kan ook zelf het initiatief nemen als ontwikkelingen of praktijkervaringen daartoe aanleiding geven. De website van CL is in dit verband een belangrijke faciliteit.

Er zijn andere instanties die een meer algemene informatierol vervullen, zoals Infomil, Steunpunt externe veiligheid RIVM, Senter/Novem. Daar kunnen nog informatiepunten bijkomen n.a.v. lopende landelijke projecten. De nadruk ligt bij de informatievoorziening door CL vooral op de specifieke Gasunie-projecten. Gasunie heeft een aantal aspecten dat haar specifiek maakt t.o.v. veel andere bedrijven. Daarnaast speelt bij Gasunie-projecten vaak specifieke wetgeving die momenteel in een transitiefase verkeert (bv. voor externe veiligheid en ruimtelijke ordening). Dat roept in de praktijk vragen op bij betrokken overheidsinstanties, die door het CL beantwoord kunnen worden. Bij aanhoudende onduidelijkheid over bepaalde zaken kan CL i.s.m. Gasunie een voorlichtingsbijeenkomst organiseren om te voorkomen dat een knelpunt ontstaat of om standaardisering te bevorderen

4.2. Wegnemen van knelpunten in de relatie tussen Gasunie en bevoegd gezag.

Gasunie heeft te maken met een groot aantal overheidsinstanties die uitvoering geven aan diverse wettelijke regelingen. Instanties gaan soms verschillend om met dezelfde regeling, procedureel dan wel in de keuze van voorschriften. Verder kunnen procedures uitlopen of kan er sprake zijn van onvoldoende afstemming tussen instanties die bevoegd zijn voor gerelateerde procedures. Anderzijds

kunnen overheidsinstanties bij toezicht of i.v.m. vergunningverlening aanlopen tegen structurele of specifieke discussies met Gasunie.

CL kan in dat soort gevallen een bemiddelende of coördinerende rol spelen. Doel daarbij is om, met de bij CL aanwezige kennis en contacten, knelpunten weg te nemen en, door standaardisering (zie 4.3) en informatieverstrekking (zie 4.1) te voorkomen dat dezelfde knelpunten zich opnieuw voordoen.

In overleg met het GSP wordt ervoor gekozen om een ontwikkeltraject te doorlopen. Eerst worden de meer structurele knelpunten aangepakt. Als CL meer kennis over de Gasunie-praktijk heeft opgedaan kunnen ook de acute, operationele knelpunten aan de orde komen.

4.3. Ontwikkelen van standaarddocumenten.

Voor een bepaalde regeling zouden de uitvoerende instanties dezelfde informatie moeten verlangen en vergelijkbare voorschriften moeten hanteren. Dat geldt ook voor procedures. In de praktijk is dat niet het geval. Dat geldt ook voor bestemmingsplanvoorschriften en voor de manier waarop toezicht wordt uitgeoefend.

Standaardisering levert voordelen op voor zowel Gasunie als het bevoegd gezag. CL kan, op basis van beschikbare documenten en via documenten die bij grote projecten als de Noord/Zuid-leiding beschikbaar komen, de beoogde standaardisering bevorderen. Toezichtsplannen voor Gasunie-objecten worden door CL ontwikkeld, samen met de betrokken overheidsinstanties. Gasunie levert CL een 'top-tien'-lijst van de gewenste standaarden, gebaseerd op de mate waarin Gasunie in de praktijk problemen ervaart.

Bijlage 1: Taakelementen en realisatie

Kenniscentrum voor concerns en overheid

a) Vullen en actueel houden van ‘ladenkasten’ CL met Gasunie-gegevens.

Van belang is dat CL de beschikking heeft over actuele standaardgegevens van Gasunie. Gasunie en CL komen overeen wat die standaardgegevens zijn. Gasunie (GSP) levert de gegevens aan en is verantwoordelijk voor de actualisering.

Gerealiseerd:

- Bestand met gegevens over de ligging van buisleidingen t.b.v. gebruik in bestemmingsplannen (verspreid onder steunpunten EV bij provincies)
- Bestand met gegevens van Gasunie-objecten t.b.v. gegevensinvoer in het Risicoregister (verspreid onder steunpunten EV bij provincies en onder gemeenten in de provincie Groningen)
- Gegevens over contactpersonen bij Gasunie (website CL)
- Document met een overzicht van gegevens die door het bevoegd gezag moeten worden geleverd t.b.v. QRA-berekeningen door Gasunie.
- Format voor de opzet van een modulair opgebouwde vergunningaanvraag.

b) Vullen en actueel houden van ‘ladenkasten’ CL met overheidsgegevens.

CL moet kunnen beschikken over actuele overheidsgegevens. Dat betreft gegevens over contactpersonen, lokale regelingen, toezichtsplannen per Gasunie-object, aanvraagformulieren, standaardvoorschriften e.d.

Gerealiseerd:

- Bestand met gegevens over contactpersonen per overheidsinstantie (website).
- Overzicht van regelingen, gekoppeld aan bevoegde instanties, met specifieke toepassingskenmerken per instantie (website).
- Bestand met voorbeelden van toestemmingen voor diverse regelingen (website).

c) Informatie verstrekken op verzoek van de overheid.

Gerealiseerd:

Reactie op

- Verzoeken van gemeenten over de berekening van plaatsgebonden- en groepsrisico i.v.m. bv. bestemmingsplanprocedures (Gasunie verzorgt QRA-berekeningen).
- Verzoeken van gemeenten om gegevens over de ligging van buisleidingen.
- Vragen van gemeenten over Gasunie-objecten (status, legalisering).

d) Informatie verstrekken op verzoek van Gasunie

Gerealiseerd:

Reactie op:

- Vragen over de toepassing van wettelijke regels (begrip één inrichting).
- Omgaan met bodemverontreiniging.

e) Informatie verstrekken via de CL-website

Gerealiseerd:

- Documenten (besprekingsverslagen, IPPC-project, project Opschaling, basisgegevens voor QRA-berekeningen)
- Standaarden (standaardvoorschriften voor bestemmingsplannen, toezichtsplan Gasontvangstations)
- Gegevens over contactpersonen bij overheidsinstanties.
- Aansluiting gezocht bij E-overheidsprogramma's.

f) Actief informatie verspreiden via een digitale nieuwsbrief.

Gerealiseerd:

- Nieuwsbrieven (tweewekelijks)

g) Peilen van de informatiebehoefte, zodat de informatievoorziening optimaal kan worden afgestemd op de behoefte van belanghebbenden.

Wegnemen van knelpunten in de relatie tussen Gasunie en bevoegd gezag.

a) Wegnemen van knelpunten in de relatie van Gasunie met de overheid.

Gasunie draagt knelpunten aan en voorziet CL van de benodigde informatie

Gerealiseerd:

- Overleg met Waterbedrijf Groningen over periodieke doorspoeling tappunten gasontvangststations i.v.m. gevaar voor bacteriële besmetting.
- Overleg met RWS en Prorail i.v.m. toezending gegevens over kathodische bescherming leidingen.

b) Wegnemen van knelpunten in de relatie van de overheid met Gasunie.

De betrokken overheidsinstantie draagt een knelpunt aan en voorziet CL van de benodigde informatie.

Gerealiseerd:

- Afspraken gemeente Haren met Gasunie i.v.m. overschrijding geluidnormen M&R-station.

c) Wegnemen van knelpunten i.v.m. vergunningprocedures

Gasunie of een overheidsinstantie kunnen CL vragen om een bepaalde rol te spelen in een vergunningprocedure

Ontwikkelen van standaarddocumenten.

a) Ontwikkelen van standaarddocumenten t.b.v. vergunningverlening (aanvragen, voorschriften).

Gasunie geeft prioriteiten aan op basis van knelpunten in de praktijk en voorziet CL van de benodigde informatie.

Standaarden komen tot stand in overleg met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag.

Standaarden worden toegevoegd aan de 'ladenkasten' van CL (zie onder 4.1)

Gerealiseerd:

- Standaard aanschrijven van gemeenten over vervanging van cv-installaties in gasontvangststations in het gehele land, gecombineerd met een standaard-reactiebrief.
- Overleg met waterschap Hunze en Aa's over gebiedstoestemmingen, procedurevereenvoudiging e.d.
- Overeenstemming over Best Beschikbare Technieken (IPPC) voor gascompressorstations, geresulteerd in standaard aanvraag en vergunningvoorschriften

b) Ontwikkelen van toezichtsplannen per Gasunie-objectsoort.

Toezichtsplannen bevatten informatie voor het bevoegd gezag voor integraal toezicht (technische informatie; checklist).

Gerealiseerd:

- Toezichtsplan gasontvangststations
- Toezichtsplan meet- en regelstations
- Toezichtsplan compressorstation (overeenstemming 6 provincies en VROM-inspectie)

c) Ontwikkelen van standaard-voorschriften i.v.m. buisleidingen en andere Gasunie-objecten in bestemmingsplannen en van voorbeeldteksten t.b.v. risicocommunicatie door het bevoegd gezag.

Gerealiseerd:

- Standaardvoorschriften bij bestemmingsplannen (n.a.v. overleg Gasunie/VROM)
- Uitgangspunten voor risicocommunicatie (a.h.v. casus Stadskanaal en Leek)